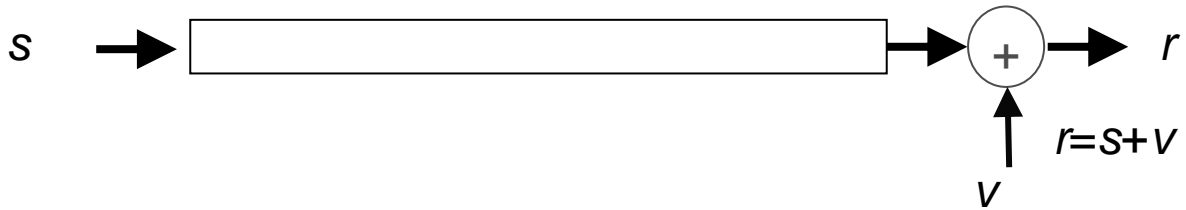

Πρόβλημα 1

ΚΑΝΑΛΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Ο πομπός στέλνει στο δέκτη μέσω του καναλιού του σχήματος την ακολουθία συμβόλων $\{s_t\}$ $t=1,2,\dots,10$ που ανήκουν στο αλφάβητο

$$\{-3,-1,1,3\}$$

Στον δέκτη λαμβάνεται η ακολουθία $\{r_i\}$ $i=1,2,\dots,10$ του πιο κάτω πίνακα.

$\{r_i\}$ $t=1,2,\dots,10$	-3.6	1.2	2.8	1.3	3.7	0.9	-0.5	2.4	-1.1	3.2
$\{s_t\}$ $t=1,2,\dots,10$										
$\{v_t\}$ $t=1,2,\dots,10$										

- A. Με βάση την αρχή της ελάχιστης απόστασης να υπολογίσετε τα πιο πιθανές τιμές της ακολουθίας $\{s_t\}$ $t=1,2,\dots,10$.
- B. Στη συνέχεια να υπολογίσετε τις τιμές της τυχαίας ακολουθίας $\{v_t\}$ $t=1,2,\dots,10$ και τη διακύμανση σ^2 της ακολουθίας αυτής .
- Γ. Τέλος να υπολογίσετε την τιμή της πιθανότητας σφάλματος να συμβεί λάθος κατά την απόφαση των στοιχείων της ακολουθίας $\{s_t\}$

Απάντηση

$\{r_i\}$ $t=1,2,\dots,10$	-3.6	1.2	2.8	1.3	3.7	0.9	-0.5	2.4	-1.1	3.2
$\{s_t\}$ $t=1,2,\dots,10$	-3	1	3	1	3	1	-1	3	-1	3
$\{v_t\}$ $t=1,2,\dots,10$	-0.6	0.2	-0.2	0.3	0.7	-0.1	0.5	-0.6	-0.1	0.2

$\sigma=0.41, P_e=0.011$

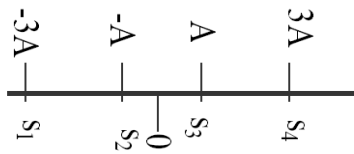
Πρόβλημα 2

Σε ένα οκταδικό κανάλι ο δέκτης περιμένει τα σύμβολα

$$\{-7,-5,-3,-1,1,3,5,7\}$$

Γράψτε την ακολουθία κατωφλίων $\{T_i\} i=1,2,\dots,7$ που πρέπει να χρησιμοποιήσει ο δέκτης για τη φώραση και σχεδιάστε την χαρακτηριστική μεταφοράς (σχέση εισόδου εξόδου) του αναλογοποιητικού μετατροπέα (ADC) που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη φώραση.

Πρόβλημα 3

Σε ένα τετραδικό σύστημα μιας διάστασης ο αστερισμός συμβόλων είναι αυτός του σχήματος. Να υπολογίσετε τον Πίνακα των Υποσυνθήκη Πιθανοτήτων $P_{ij}=\Pr[Y=j|X=i]$, $i,j=1,2,3,4$. Δίνεται $A=2$ και $\sigma=1$.

Απάντηση

$P_{ij} P\{j i\}$	$j=1$	$j=2$	$j=3$	$j=4$
$i=1$	$1-Q(A/\sigma)$	$Q(A/\sigma)-Q(3A/\sigma)$	$Q(3A/\sigma)-Q(5A/\sigma)$	$Q(5A/\sigma)$
$i=2$	$Q(A/\sigma)$	$1-2Q(A/\sigma)$	$Q(A/\sigma)-Q(3A/\sigma)$	$Q(3A/\sigma)$
$i=3$	$Q(3A/\sigma)$	$Q(A/\sigma)-Q(3A/\sigma)$	$1-2Q(A/\sigma)$	$Q(A/\sigma)$
$i=4$	$Q(5A/\sigma)$	$Q(3A/\sigma)-Q(5A/\sigma)$	$Q(A/\sigma)-Q(3A/\sigma)$	$1-Q(A/\sigma)$

Πρόβλημα 4

Να αποδείξετε ότι σε ένα σύστημα PSK το κριτήριο της ελάχιστης απόστασης απλοποιείται στο κριτήριο της ελάχιστης γωνίας, δηλαδή για λήψη ίση με το μιγαδικό r και τα μιγαδικά σύμβολα $s_1, s_2, \dots, s_M$ ισχύει:

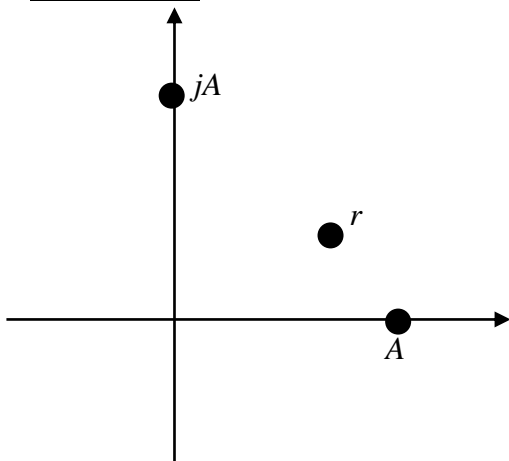
$$s=s_i \iff \text{angle}(r-s_i) < \text{angle}(r-s_j) \text{ για κάθε } j=1,2,\dots,M, j \text{ διάφορο του } i.$$

Πρόβλημα 5

Σε 8-αδικο μονοδιάστατο σύστημα η διακύμανση της τυχαίας ακολουθίας $\{v_n\}$ είναι $\sigma^2=0.5$ Watt. Πόση πρέπει να είναι η απόσταση $2A$ μεταξύ των γειτονικών συμβόλων ώστε η πιθανότητα σφάλματος να περιοριστεί σε 10^{-7} ; Ποια θα είναι τότε τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται;

Απάντηση: $A=3.75$

Πρόβλημα 6

A) Σε ένα σύστημα δύο διαστάσεων με δύο σύμβολα, το A και το jA να αποδείξετε ότι το κριτήριο ελάχιστης απόστασης απλοποιείται σε

$$s=A \iff \text{Re}(r) > \text{Im}(r)$$

B) Να αποδείξετε ότι στο σύστημα αυτό η πιθανότητα σφάλματος είναι:

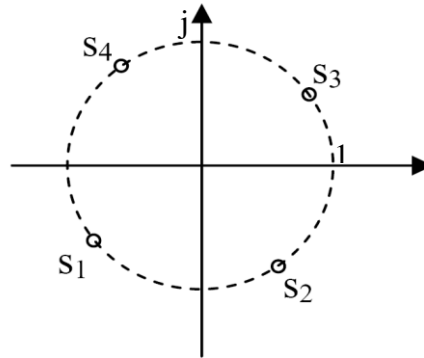
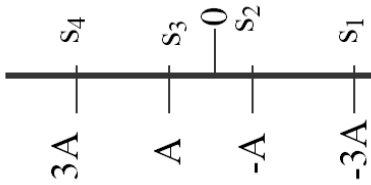
$$P_e = Q\left(\frac{A}{\sigma\sqrt{2}}\right)$$

Πρόβλημα 7

Δίνεται η δυαδική ακολουθία

1010011010011101010110

Ποια σύμβολα θα διαβιβαστούν για κάθε έναν από τους πιο κάτω αστερισμούς αν δεν χρησιμοποιηθεί κώδικας Gray;

Πρόβλημα 8

Σε κάποιο Τηλεπ. Σύστημα με σ σταθερό και δύο σύμβολα έχει επιβληθεί να ισχύει:

$$s_1^2 + s_2^2 = 2E = \text{σταθερά}$$

Να βρείτε για ποιες τιμές των s_1 και s_2 η αντίστοιχη τιμή της πιθανότητας γίνεται ελάχιστη.

Απάντηση

Πρέπει $s_1 = -s_2, |s_1| = \sqrt{E}$

Πρόβλημα 9

- 9.1 Θεωρείστε γνωστό τον τύπο της πιθανότητας για δύο σύμβολα στη μια διάσταση και υπολογίστε την πιθανότητα σφάλματος για ένα σύστημα ON OFF, δηλαδή ένα σύστημα με σύμβολα $s_1=0$ και $s_2=A$. Δεχθείτε AWGN $\mu=0$ και τυπική απόκλιση σ .
- 9.2 Είναι γνωστό ότι για ένα σύμβολο s ισχύει, $\|s\|^2=E$, όπου E η ενέργεια του συμβόλου. Να υπολογίσετε τη μέση ενέργεια ανά σύμβολο, $\bar{E} = E_b$ στα δυαδικά συστήματα ON OFF, με αντίποδα σύμβολα, και δυαδικό ορθογώνιο ($s_1=A$ & $s_2=jA$).
- 9.3 Να υπολογίσετε την πιθανότητα σφάλματος P_2 των δυαδικών συστημάτων του Ερωτήματος 9.2 συνατήσει της Ενέργειας ανά bit, E_b

Απάντηση

$$P_{2\text{-antipode}} = Q\left(\frac{\sqrt{E_b}}{\sigma}\right), \quad P_{2\text{-orthog}} = Q\left(\frac{\sqrt{E_b}}{\sqrt{2}\sigma}\right), \quad P_{2\text{-ON-OFF}} = Q\left(\frac{\sqrt{E_b}}{\sqrt{2}\sigma}\right)$$

Πρόβλημα 10

Θεωρήστε ότι $h(t)$, $H(f)$ είναι η κρουστική απόκριση και η απόκριση συχνότητας του βέλτιστου φίλτρου και $\psi(t)$, $\Psi(f)$ η βασική κυματομορφή επικοινωνίας και ο αντίστοιχος μετασχηματισμός Fourier.

10.1 Θεωρείστε γνωστό ότι $h(t)=\psi(T-t)$ και αποδείξτε με τη βοήθεια των ιδιοτήτων του Μετασχηματισμού Fourier, ότι ισχύει:

$$H(f)=\Psi^*(f)\exp(-j2\pi fT)$$

με $\Psi^*(f)$ συμβολίζουμε τη συζυγή μιγαδική συνάρτηση της $\Psi(f)$.

10.2 Χρησιμοποιείστε τον μαθηματικό τύπο των Cauchy-Schwartz σε μιγαδική μορφή και αποδείξτε εξ αρχής ότι το βέλτιστο φίλτρο έχει απόκριση συχνότητας

$$H(f)=\Psi^*(f)\exp(-j2\pi fT)$$

Στη συνέχεια χρησιμοποιείστε τις ιδιότητες του Μετασχηματισμού Fourier και αποδείξτε ότι ισχύει

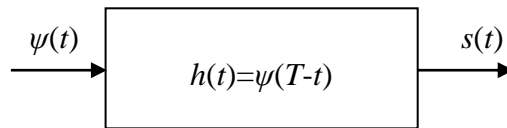
$$h(t)=\psi(T-t)$$

Πρόβλημα 11

Για ένα ενεργειακό σήμα $x(t)$ μπορούμε να ορίσουμε τη συνάρτηση αυτοσυσχέτισης, $R_x(z)$ ως:

$$R_x(z) = \int_{-\infty}^{\infty} \psi(t)\psi(t-z) dt$$

Να αποδείξετε, ότι όταν στην είσοδο του βέλτιστου φίλτρου τεθεί η βασική κυματομορφή $\psi(t)$ το σήμα της εξόδου, $s(t) = R_\psi(T-t)$.

Λύση

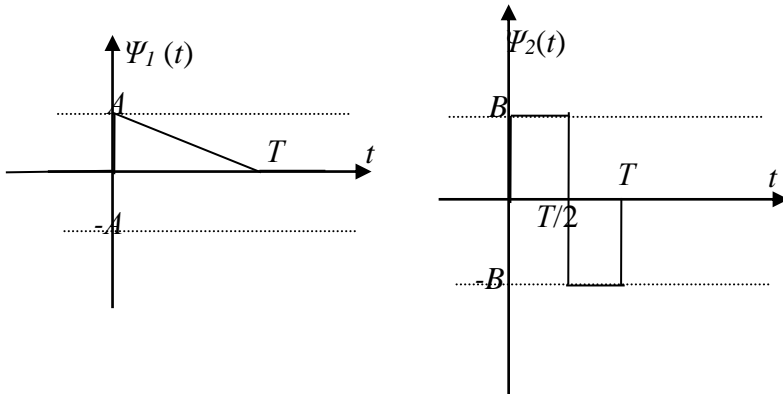
$$s(t) = \int_{-\infty}^{\infty} \psi(\tau)h(t-\tau) d\tau$$

Ισχύει όμως $h(t)=\psi(T-t) \rightarrow h(t-\tau)=\psi(T-t+\tau)$ οπότε

$$s(t) = \int_{-\infty}^{\infty} \psi(\tau)\psi(\tau+T-t) d\tau = R_\psi(T-t)$$

Πρόβλημα 12

Στο Σχήμα δίδονται δύο βασικές κυματομορφές επικοινωνίας $\psi_1(t)$ και $\psi_2(t)$ με μοναδιαία ενέργεια η κάθε μία.

12α) Να υπολογίσετε τις τιμές των A και B συναρτήσει του T και να σχεδιάσετε την κρουστική απόκριση για τα αντίστοιχα προσαρμοσμένα φίλτρα. Απ. $A = \sqrt{3/T}$, $B = \sqrt{1/T}$.

12β) Το φίλτρο λήψης του αποδιαμορφωτή ενός συστήματος έχει υλοποιηθεί προσαρμοσμένο στην κυματομορφή $\psi_2(t)$. Το κανάλι όμως παραμορφώνει την κυματομορφή και τελικά στον δέκτη φθάνει η $\psi_1(t)$. Έτσι στην είσοδο του δέκτη φθάνει το σήμα

$$r(t) = a\psi_1(t) + n(t)$$

όπου $n(t)$ AWG θόρυβος του καναλιού. Στην έξοδο του φίλτρου λήψης λαμβάνεται τη χρονική στιγμή T το δείγμα

$$r = \beta_0 + v_0$$

όπου β_0 οφείλεται στο σήμα $a\psi_1(t)$ και το v_0 οφείλεται στο θόρυβο του καναλιού. Αν συμβολίσουμε με σ_v^2 τη διακύμανση του v_0 , να υπολογίσετε τον λόγο β_0^2 / σ_v^2 . Απ. $\beta_0^2 / \sigma_v^2 = 3a^2 / (8N_0)$

12.γ) Να υπολογίσετε πόσα dB πρέπει να αυξηθεί η ενέργεια ανά σύμβολο στο σύστημα αυτό ώστε η πιθανότητα σφάλματος P_M να παραμείνει στην τιμή που είχε υπολογιστεί αρχικά. (Δηλαδή όταν έγινε η υπόθεση ότι στον δέκτη η βασική κυματομορφή θα είναι η $\psi_1(t)$). Απ. 7.25 dB.

Πρόβλημα 13

Αν χρησιμοποιήσουμε ως βασική κυματομορφή επικοινωνίας την

$$\psi(t) = \psi_0 \sin(2\pi f_c t) \quad 0 \leq t < T$$

Να αποδείξετε ότι για να έχει αυτή μοναδιαία ενέργεια πρέπει να ισχύει:

$$\psi_0 = \sqrt{\frac{2}{T}}$$

όταν $4Tf_c \gg 1$ ή όταν $4Tf_c =$ ακέραιος.

Πρόβλημα 14

Να αποδείξετε ότι, όταν $2Tf_c \gg 1$ ή όταν $4Tf_c =$ ακέραιος, οι δύο κυματομορφές $\psi_1(t)$ και $\psi_2(t)$

$$\psi_1(t) = \sqrt{\frac{2}{T}} \cos(2\pi f_c t), \quad \psi_2(t) = \sqrt{\frac{2}{T}} \sin(2\pi f_c t), \quad 0 \leq t < T$$

είναι ορθοκανονικές.

Πρόβλημα 15

Να αποδείξετε ότι, όταν $2Tf_c \gg 1$ ή όταν $4Tf_c =$ ακέραιος, οι δύο κυματομορφές $\psi_1(t)$ και $\psi_2(t)$

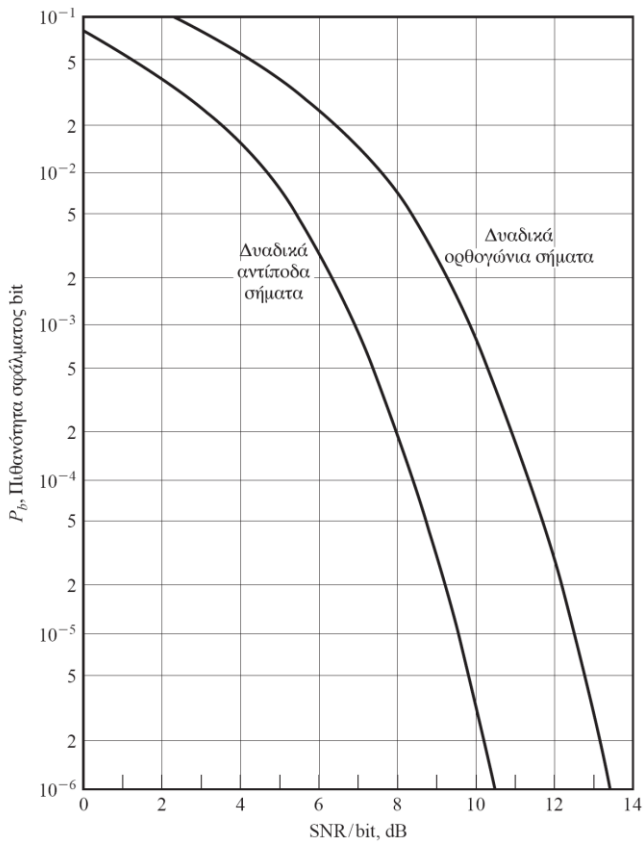
ΦΡΟΝ ΑΣΚΗΣΕΙΣ –ΕΙΣ. ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

$$\psi_1(t) = \sqrt{\frac{2}{T}} \cos(2\pi f_c t), \quad \psi_2(t) = \sqrt{\frac{2}{T}} \sin \left[2\pi \left(f_c + \frac{1}{2T} \right) t \right], \quad 0 \leq t < T$$

είναι ορθοκανονικές.

Πρόβλημα 16

Με βάση το παραπλεύρως διάγραμμα:

α) Να υπολογίσετε την αριθμητική τιμή του λόγου E_b/N_0 για σύστημα με αντίποδα σήματα και για πιθανότητα σφάλματος $P_b=10^{-5}$. Απ. $(E_b/N_0)=8.9$

β) Να υπολογίσετε την αριθμητική τιμή του λόγου E_{bant}/E_{bort} για πιθανότητα σφάλματος $P_b=2 \times 10^{-4}$.

E_{bant} : Ενέργεια ανά bit για σύστημα με δύο αντίποδα σύμβολα.

E_{bort} : Ενέργεια ανά bit για σύστημα με δύο ορθογώνια σύμβολα.

Απ. $(E_{bant}/E_{bort})=0.5$

Πρόβλημα 17

Ένα AWGN κανάλι παρουσιάζει απόσβεση $L=30$ dB και φασματική πυκνότητα θορύβου $N_0/2=10^{-7}$ Watt/Hz. Η ισχύς που μπορεί να εκπέμψει ο πομπός είναι $P_T=10$ Watt και σχεδιάζουμε να χρησιμοποιήσουμε το κανάλι αυτό για να διαβιβάσουμε δυαδικά δεδομένα με ρυθμό $R_2=10^4$ bits/sec. α) Να υπολογίσετε τη μικρότερη τιμή της πιθανότητας σφάλματος P_2 που μπορεί να επιτευχθεί αν η διαβίβαση των δεδομένων γίνει με B-PSK. Απ. $P_2=8 \cdot 10^{-4}$. β) Αν επιθυμούμε $P_2=10^{-6}$, αλλά δεν είναι δυνατό να αυξήσουμε την P_T , πόσο πρέπει να γίνει ο ρυθμός διαβίβασης R_2 ; Απ. $R_2=4430$ bits/sec.

Πρόβλημα 18

Να επαναλάβετε τη λύση του προβλήματος 17 χρησιμοποιώντας τις καμπύλες λειτουργίας των συστημάτων με αντίποδα σήματα.

Πρόβλημα 19

Ένα AWGN κανάλι παρουσιάζει απόσβεση $L=30$ dB και φασματική πυκνότητα θορύβου $N_0/2=10^{-7}$ Watt/Hz. Η ισχύς που μπορεί να εκπέμψει ο πομπός είναι $P_T=10$ Watt και σχεδιάζουμε να χρησιμοποιήσουμε το κανάλι αυτό για να διαβιβάσουμε δυαδικά δεδομένα με ρυθμό $R_2=10^4$ bits/sec. α) Να υπολογίσετε τη μικρότερη τιμή της πιθανότητας σφάλματος P_2 που μπορεί να επιτευχθεί αν η διαβίβαση των δεδομένων γίνει με 8-PAM. β) Αν επιθυμούμε $P_2=10^{-6}$, αλλά δεν είναι δυνατό να αυξήσουμε την P_T , πόσο πρέπει να γίνει ο ρυθμός διαβίβασης R_2 ;

Απ. α) $P_2=1.7 \cdot 10^{-4}$, β) $R_{2\max}=5700$ bits/sec

Πρόβλημα 20

Σχεδιάζουμε διακριτό κανάλι M -PSK μέσα από το οποίο διαβιβάζονται σύμβολα με σταθερό ρυθμό R

M	2	4	8	16
$(E_{bM}/E_{b2})_{dB}$	0			
(E_{bM}/E_{b2})	1			
(R_{bM}/R_{b2})	1			
P_{RM}/P_{R2}	1			

(Δηλαδή διαθέτουμε κανάλι καθορισμένου εύρους-ζώνης B_C) . Επιθυμούμε να διερευνήσουμε το κόστος σε ισχύ σε σχέση με το μέγεθος του ρυθμού διαβίβασης δυαδικών δεδομένων R_b . Για το σκοπό αυτό σας ζητάμε να συμπληρώσετε τον πίνακα με τους πιο κάτω λόγους.

Για την επίλυση του προβλήματος αυτού να

χρησιμοποιήσετε τις καμπύλες επίδοσης του συστήματος M -PSK. Με τα E_{b2} και E_{bM} , συμβολίζουμε την ενέργεια ανά bit για το 2-PSK και το M -PSK αντίστοιχα. Με R_{b2} , και R_{bM} , συμβολίζουμε τον ρυθμό δυαδικών δεδομένων που επιτυγχάνεται στο 2-PSK και M -PSK όταν ο ρυθμός διαβίβασης συμβόλων ισούται με R . Τέλος με P_{R2} , και P_{RM} , παριστάνουμε την ισχύ λήψης που απαιτείται για ένα σύστημα 2-PSK και M -PSK αντίστοιχα, τα οποία λειτουργούν με ρυθμό διαβίβασης συμβόλων ίσον με R και διαβιβάζουν τα δυαδικά δεδομένα με πιθανότητα σφάλματος ίση με την τιμή της P_b .

Απάντηση.

M	2	4	8	16
$(E_{bM}/E_{b2})_{dB}$	0	-0.5	3.5	7.5
(E_{bM}/E_{b2})	1	0.89	2.24	5.62
(R_{bM}/R_{b2})	1	2	3	4
P_{RM}/P_{R2}	1	1.78	6.72	22.48

Πρόβλημα 21

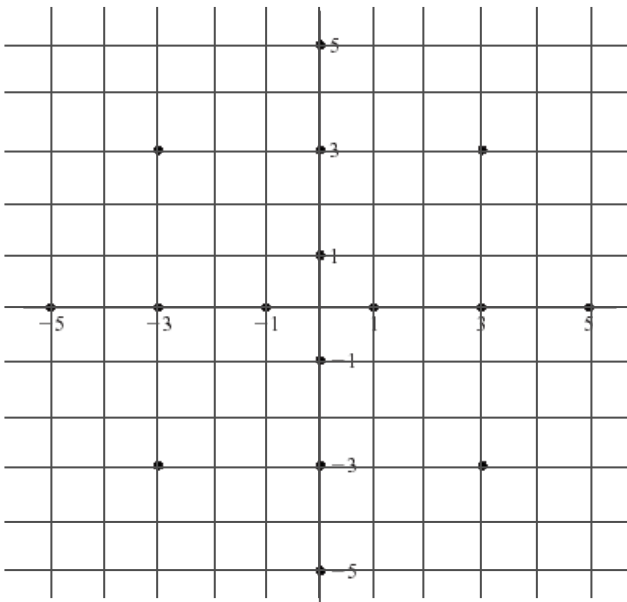
<i>System</i>	8-PAM	8-PSK	Coherent 8-FSK	Non-Coherent 8-FSK
$(E_{b8S}/E_{b2ant})_{dB}$				
(E_{b8S}/E_{b2ant})				
(P_{8S}/P_{b2ant})				

Επιθυμούμε να σχεδιάσουμε διακριτό κανάλι για να διαβιβάσουμε δυαδικά δεδομένα με καθορισμένο ρυθμό δυαδικών δεδομένων R_b και πιθανότητα σφάλματος $P_b=10^{-5}$. Για να διερευνήσουμε την

αποτελεσματικότητα των διαφόρων συστημάτων σκεφθήκαμε να υπολογίσουμε τους λόγους που αναγράφονται στον πίνακα. Με το δείκτη $2ant$ συμβολίζουμε τα δυαδικά αντίποδα σήματα.

E_{b8S} : Ενέργεια ανά bit για το 8-δικό Σύστημα με ρυθμό διαβίβασης δυαδικών δεδομένων τον R_b και πιθανότητα σφάλματος την P_b . P_{8S} : Ισχύς λήψης για το 8-δικό Σύστημα με ρυθμό διαβίβασης δυαδικών δεδομένων R_b και πιθανότητα σφάλματος την P_b . Τέλος ο δείκτης $2ant$ υποδεικνύει τα πιο πάνω μεγέθη για ένα δυαδικό σύστημα με αντίποδα σύμβολα

Πρόβλημα 22

Στο Δέκτη ενός Συστήματος Διαβίβασης Διακριτών Δεδομένων με τον αστερισμό του Σχήματος ελήφθη η ακολουθία διανυσμάτων $\{r_i\}$ του πίνακα. Για κάθε στοιχείο r_i της ακολουθίας αυτής να προσδιορίσετε το πιο πιθανό σύμβολο, s_i , που έχει αποσταλεί, και το αντίστοιχο διάνυσμα-σφάλμα $n_i=[n_{i1},n_{i2}]$. Επιπλέον να υπολογίσετε τη διακύμανση της ακολουθίας των σφαλμάτων $\{n_{i1}\}$ και $\{n_{i2}\}$ καθώς και το PSD του θορύβου του καναλιού, $N_0/2$. Δεχθείτε ότι τα σύμβολα του αστερισμού είναι ισοπίθανα, και ότι ο θόρυβος του καναλιού είναι AWG με μέση τιμή μηδέν.

Απάντηση

Ελήφθη $r_i=(r_{i1}, r_{i2})$	Η πιο Πιθανή Αποστολή s_i	Σφάλματα στη Λήψη (n_{i1}, n_{i2})	Πυκνότητα Θορύβου Καναλιού
(0.4,3.1)	(0,3)	(0.4,0.1)	$N_0/2=$ 0.22 W/Hz
(3.4,2.5)	(3,3)	(0.4,-0.5)	
(-0.4,-1.1)	(0,-1)	(-0.4,-0.1)	
(-2.7,-3.0)	(-3,-3)	(0.3,-0.0)	
(-4.4,-0.5)	(-5,0)	(0.6,-0.5)	
(-0.6,-2.7)	(0,-3)	(-0.6,+0.3)	
(3.0,-2.7)	(3,-3)	(-0.0,+0.3)	
(4.9,0.8)	(5,0)	(-0.1,+0.8)	
(0.2,0.3)	(0,1)	(0.2,-0.7)	
(-0.9,-0.3)	(-1,0)	(0.1,-0.3)	
(2.5,0.2)	(3,0)	(-0.5,0.2)	
(-4.3,-0.5)	(-5,0)	(0.7,-0.5)	
(2.6,-3.0)	(3,-3)	(-0.4,0.0)	
(-2.7,-3.0)	(-3,-3)	(0.3,0.0)	

Πρόβλημα 23

Θεωρείστε ένα Τηλεπικοινωνιακό Σύστημα, το οποίο μεταδίδει πληροφορία χρησιμοποιώντας QAM μέσα από ένα τηλεφωνικό AWGN κανάλι (voice band) σε ρυθμό 2400 σύμβολα/sec. Το κανάλι παρουσιάζει απόσβεση $L_{dB}=30$ dB και η πυκνότητα θορύβου είναι $N_0/2=10^{-7}$ W/Hz. Επιθυμούμε να διαβιβάσουμε δυαδικά δεδομένα με πιθανότητα σφάλματος $P_b=10^{-5}$. Υπολογίστε τη μικρότερη τιμή του πλήθους M συμβόλων του QAM και την απαιτούμενη αντίστοιχη ισχύ εκπομπής P_T για κάθε μια από τις τιμές δυαδικού ρυθμού $R_b=4800$ και 9600 bits/sec. Για την επίλυση του προβλήματος χρησιμοποιείστε ένα διάγραμμα επιδόσεων $P_M=f(\mathcal{E}_b/N_0)$, $M=4,8$ του QAM. Απ. $M=4$ $P_T=9$ Watt, $M=16$ $P_T=48.4$ Watt,